

Kursplan för

Barnfetma - orsaker, risker och åtgärder, 7.5 hp

Childhood Obesity - Causes, Risks and Management, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2015.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT15 , VT18

Kurskod	2QA241
Kursens benämning	Barnfetma - orsaker, risker och åtgärder
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Övriga ämnen
Nivå	Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2015-02-04
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2015

Särskild behörighet

Minst 120 hp inom vilka det ska ingå en kandidat- eller yrkesexamen inom hälso- och sjukvård. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- förstå och förklara hur/varför fetma kan utvecklas i tidig ålder
- redogöra för centrala begrepp (BMI SDS, isoBMI mfl) som används vid utvärdering av fetma och övervikt hos barn och ungdomar.
- värdera tillväxt för barn med fetma i olika åldrar samt kunna identifiera när omedelbar medicinsk åtgärd krävs till följd av specifik patologi (tumöter etc).
- visa förståelse för fetmasjukdomens utveckling, bakomliggande mekanismer och mekanismerna bakom utveckling av följsjukdomar
- redogöra för spektrat av följsjukdomar som kan drabba barn och ungdomar med fetma
- redogöra för väsentliga delar i preventionsprogram för fetma inom skola, förskola och fritids.
- redogöra för olika typer av fetmabehandling och när dessa kan vara aktuella att användas
- nivåbestämma vården för barn och ungdomar med fetma i olika åldrar

- redogöra för biverkningar av fetmabehandling

Innehåll

Kursen ska ge en bred kunskapsgrund kring barnfetma. Där ingår:

Epidemiologi

Inom detta avsnitt tar vi upp barnfetmaepidemiologi i Sverige och världen, och effekterna på samhällsnivå av barnfetma.

Orsaker till fetma

Vid genomgång av orsaker till barnfetma behandlas alltifrån genetik och epigenetik till psykosociala belastningsfaktorer.

Komorbiditet

Barnfetma liksom fetma bland vuxna är associerat med följsjukdomar som påverkar livskvaliteten och framtida liv och hälsa. Profilen för följsjuklighet hos barn involverar även sjuklighet som ses hos vuxna. Hit hör det så kallade metabola syndromet, typ 2 diabetes och dess förstadium liksom blodfettrubbningar, högt blodtryck mm. Kursen tar upp de, riskvärdering, utredning och behandling av dessa barn och ungdomar.

Prevention

Preventionsdelen kommer att ta upp prevention av barnfetma på olika nivåer. Både allmän och riktad prevention belyses såväl som lämpliga arenor för de olika interventionerna. Bland dessa kommer sjukvårdens, barnhälsovårdens och barnomsorgens möjligheter och ansvarsområden tas upp.

Behandling

Behandlingsformer för både lindrig och svår fetma som kan användas inom olika delar av vården, bland annat beteendemodifierande behandling inklusive familjebehandling, fysisk aktivitet, olika typer av kostinterventioner, läkemedel och kirurgi. I behandlingsavsnittet ingår även att värdera vilken behandlingsnivå och vilka behandlings och utredningsinsatser som är rimliga i förhållande till sjukdomens svårighetsgrad.

Psykologiska aspekter och bemötande

Barnfetma är en sjukdom som kan medföra psykologiska konsekvenser och/eller psykosociala påfrestningar för både barnet och familjen. Bemötande liksom samtalsteknik för att hjälpa familjerna att hantera situationen och optimera behandlingen och prevention behandlas både under kursen.

Kursen är huvudsakligen teoretisk men praktiska moment ingår.

Arbetsformer

Kursen ges delvis på distans med hjälp av en internetplattform där pedagogiskt material finns tillgängligt. Lärarstöd kommer att finnas tillgängligt under hela kursen för frågor och diskussion. Instuderingsfrågor och inlämningsuppgifter kommer att kontinuerligt utvärderas så att studenten får feedback i sin egen inläring.

Kursen innehåller även några obligatoriska fysiska träffar, inklusive tentamen, som är förlagda på kursorten. Vid frånvaro från dessa träffar ersätts detta med skriftlig inlämningsuppgift.

Examination

Inlämningsuppgifter under kursen samt avslutande skriftlig examination. Student som ej är godkänd efter ordinarie provtillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem provtillfällen. Om studenten genomfört

sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare tentamenstillfälle. Som provtillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som provtillfälle. Provtillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit, räknas inte som provtillfälle.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk är svenska. Viss kurslitteratur samt annat kursmaterial är på engelska.

Litteratur och övriga läromedel

Vetenskapliga artiklar på engelska används i stor utsträckning och tillhandahålls av kursledningen. Förslag på övrig litteratur kommer att lämnas i samband med kursstarten. (Kurslitteraturen kommer att revideras före kursstart.)